

Tratamentul penal al minorilor în dreptul penal comparat

1. Tratamentul penal al minorilor în legislația statelor din sistemul de drept continental.

La familia de drept continentală se referă sistemele juridice ce s-au format în baza tradițiilor juridice romane canonice și locale. Caracteristic pentru această familie de drept este faptul că este un drept scris, are o lege fundamentală- Constituția, are un sistem ierarhic al izvoarelor, normele sunt codificate...

Printre țările care aparțin acestei familii de drept sunt: Franța, Germania, România, Rusia.

În Germania, încă de la începutul secolului XX, s-a adoptat un regim special al delicventului minor față de cel major. În Germania, regimul penal al minorilor este integrat într-un ansamblu de acte normative care alcătuiesc un sistem complex de măsuri cu caracter social-educativ și de protecție, în care aspectele represive constituie o excepție cu reguli stabile pentru o legislație bine diferențiată și adaptată specificului acestei grupe de vîrstă. În acest sens, de menționat că Germania este una din puținele țări din lume în care există o Lege privind bunăstarea tineretului (Jugendwohlfahrtgesetz), care constituie un act de referință în domeniul tratamentului social și al măsurilor care trebuie luate în vederea asigurării unor condiții normale de viață copiilor și tinerilor.

Considerăm oportună adoptarea unei legi similare de către Parlamentul Republicii Moldova în vederea asigurării condițiilor optime de instruire, de activitate a tinerilor în țara noastră și implicit a stopării procesului migrațional.

Regimul penal al minorului și „tînărului adult” (Herranwachsende) este prevăzut în Legea tribunalului pentru tineret (Jugendgerichtsgesetzbuch) din 1923 cu modificările ulterioare, care se completează cu dispozițiile Codului Penal. Germania este una din țările care au o legislație penală separată pentru minori în ceea ce privește partea generală.

Conform Codului Penal german, subiect al infracțiunii se consideră persoana care la momentul comiterii faptei a atins vîrsta de 14 ani și este responsabilă. Conform Legii despre judecătorii pe cauzele minorilor (1953), se consideră minore persoane cele în vîrstă de 14-18 ani și adolescente cele în vîrstă de 18-21 ani. Astfel, art. 3 al legii prevede: „Minorii sunt supuși răspunderii penale, dacă în timpul săvîrșirii faptei erau conștienți de urmările ce vor surveni și totuși au acceptat survenirea lor”. Judecata poate numi acestor minori un apărător sau un tutore. Pedepsa aplicată minorilor nu poate depăși termenul de 10 ani pentru sentințele determinate și 4 ani pentru cele nedeterminate.

Minorul în vîrstă de pînă la 14 ani este considerat iresponsabil și față de el nu se poate lua decît o măsură cu caracter social-educativ, de ocrotire și asistență, a cărei executare este dată în competența diferitor instituții și organisme autorizate sau înființate de „oficiile de tineret” locale (Jugendamt). Minorul între 14 și 18 ani este considerat răspunzător, dacă în momentul săvîrșirii faptei avea un nivel de dezvoltare moral și intelectual care să-i permită să conștientizeze caracterul ilicit al conduitei sale. Față de minorul pentru care se dovedește că nu are acest grad de maturitate se pot lua numai măsuri cu caracter educativ și de ocrotire. Cu alte cuvinte, minorul între 14 și 18 ani beneficiază de o prezumție relativă de iresponsabilitate, care poate fi înlăturată prin dovedirea maturității sale morale și a capacității de înțelegere a caracterului ilicit al faptei săvîrșite. Acest lucru este binevenit deoarece sunt minori care se dezvoltă mai devreme, atît fizic cît și psihic, lucru care le permite să conștientizeze caracterul prejudiciabil al faptelor sale. Față de minorul care a săvîrșit o infracțiune se poate lua în principiu numai măsuri educative. Atunci cînd acestea sunt

considerate insuficiente, minorul este sancționat cu măsuri de corecție sau cu o pedeapsă. Dacă judecătorul de minori consideră necesar, poate dispune ca în locul măsurilor de corecție sau a pedepsei, minorul să fie internat într-un spital de psihiatrie sau într-o instituție privată de libertate.

Față de delicvenți minori se pot lua, deasemenea anumite măsuri de siguranță și de „îndreptare” cu caracter de prevenire, prevăzute de dreptul comun, și anume, internarea într-un spital de psihiatrie, trimiterea într-o instituție cu regim privativ de libertate sau supravegherea conduitei, precum și retragerea permisului de a exercita o anumită îndeletnicire, cum ar fi, de pildă, conducerea unui vehicul.

Măsurile de siguranță pot rămâne în vigoare și după împlinirea majoratului. De asemenea, judecătorul poate dispune față de delicventul minor mai multe măsuri educative sau de corecție, precum și măsuri educative asociate cu măsuri coercitive. Arestul pentru minori nu poate fi cumulat cu măsura educativă a asistenței educative (Fursorgeerziehung). Ca măsuri educative se aplică „îndrumări de comportare”- sunt niște indicații și interdicții dispuse de judecătorul de minori cu privire la modul cum trebuie să fie organizată viața minorului și să se desfășoare educația lui, „asistența educativă și plasamentul pentru îngrijire”. Acesta este un lucru mai greu realizabil de către instanțele de drept comun care ar judeca astfel de cazuri, ca în Republica Moldova, deoarece judecătorii nu întotdeauna dispun de cunoștințe suficiente din domeniul psihologiei minorilor. Măsuri de corecție se aplică sub forma de avertisment, obligarea reparării prejudiciului și plata unei contribuții bănești către o colectivitate de interes public.

Atunci când judecătorul consideră că măsurile educative și cele coercitive nu sunt de ajuns se aplică pedeapsa cu închisoarea. Pedeapsa cu închisoarea poate fi pe o perioadă determinată sau nedeterminată. În cazul pedepselor privative de libertate cu o durată determinată, termenul minim este de 6 luni, iar cel maxim de 5 ani. Dacă pentru infracțiunea săvârșită legea penală prevede o pedeapsă mai mare de 10 ani, atunci pedeapsa maximă la care minorul poate fi condamnat este de 10 ani. Pedeapsa pe o durată nedeterminată nu poate depăși 4 ani, stabilindu-se în momentul pronunțării și durata sa minimă. Intervalul dintre limitele pedepsei nu poate fi mai mic de doi ani. Pedeapsa pe o durată nedeterminată poate fi prelungită sau redusă de instanța de judecată în timpul executării sau poate fi transformată în pedeapsă pe o durată determinată. Legea instanțelor pentru minori prevede în mod distinct pentru această categorie de făptuitori posibilitatea “suspendării executării cu punerea sub supraveghere” și “suspendarea pronunțării hotărârii cu punerea sub supraveghere” a minorului. Suspendarea executării cu punerea sub supraveghere se poate dispune în cazul în care pedeapsa pronunțată nu depășește un an și dacă judecătorul apreciază că judecarea cauzei și aplicarea pedepsei constituie un avertisment care face ca executarea sancțiunii de către minor să fie necesară. O altă posibilitate este suspendarea pronunțării hotărârii cu punerea sub supraveghere.

Judecătorul poate amâna pronunțarea hotărârii, dacă nu are certitudinea că pedeapsa constituie mijlocul cel mai eficace de îndreptare a conduitei minorului. În acest caz, el dispune punerea minorului sub supraveghere pe o perioadă de minimum 1 an și de maximum 2 ani, stabilind reguli de comportare a minorului și o serie de obligații pe care acesta trebuie să le execute. Această instituție este asemănătoare cu posibilitatea acordată procurorilor în Republica Moldova care pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, săvârșită pentru prima oară, de către o persoană fără antecedente penale și care a reparat paguba materială produsă ca rezultat al infracțiunii, poate lăsa această persoană în libertate cu stabilirea unui

termen de încercare de un an. Instanțele pentru minori sunt: judecătorul de minori, Curtea de Juri pentru minori și Camera Penală pentru Minori. Pe lângă fiecare dintre aceste ultimele două instanțe funcționează procurori pentru minori. Curtea de Juri este formată dintr-un judecător pentru minori, ca președinte, și doi asesori (jurați), care trebuie să fie un bărbat și o femeie.

Camera Penală pentru Minori este formată din 3 judecători de profesie și 2 asesori (jurați). Asesorii sunt aleși de instanță pentru o perioadă de 4 ani, din listele de asesori propuși de consiliile locale pentru bunăstarea tineretului. Ședințele de judecată nu sunt publice și se desfășoară, de regulă, în clădiri separate de cele în care sunt judecați infractorii majori.

Este salutabil hotărârea legiuitorului german de a aplica față de minorul care a săvârșit o infracțiune doar măsuri educative, precum și de a structura măsurile luate față de minori în măsuri educative, de corecție și pedepse. Și în acest context venim cu propunerea ca legiuitorul din țara noastră să pună accentul în mod special pe măsurile preventive, și nu pe cele represive. Deasemenea ar fi binevenit înființarea instituțiilor judecătorilor, procurorilor și avocaților pentru minori.

În dreptul penal francez categoria subiecților răspunderii penale se caracterizează prin aceea că pot fi trase la răspundere atât persoanele fizice, cât și persoanele juridice.

Conform articolului 122 punctul 8 din Codul Penal Francez din 1994, persoana fizică va fi tras la răspundere penală, dacă la momentul săvârșirii infracțiunii a împlinit vârsta de 13 ani.

Minorii vor fi supuși răspunderii penale, luându-se în considerare principiile:

- nu va fi supusă răspunderii penale persoana care nu a atins vârsta de 13 ani;
- aplicarea unei pedepse penale mai blânde persoanelor de la 13 la 18 ani;
- stabilirea unui regim de detenție mai blând pentru minori.

Legislația franceză referitoare la infractorul minor are o notă de particularitate, sediul materiei constituindu-l un act normativ distinct, și nu Codul penal și Codul de Procedură penală.

Așadar fundamental juridic îl constituie Ordonanța din 2 februarie 1945, care este un veritabil Cod al delincvenței juvenile, acest act normativ fiind modificat și completat de mai multe ori, ultimele modificări (aduse prin Legile din 4 ianuarie 1993, din 24 august 1993 și din 1 februarie 1994) fiind și cele mai importante. Prin acest act normativ a fost suprimată problema vizînd discernămîntul pentru toți minorii care nu au împlinit vârsta de 18 ani. Mai mult ca atât, a fost extins beneficiul regimului sancționator atenuat și pentru minorii cu vârsta între 16 și 18 ani, lăsînd totuși judecătorului posibilitatea ca, în anumite cazuri convenționale de excepție, să nu recurgă la diminuarea pedepsei, arătînd în hotărîre acele motive speciale care l-au determinat să o ia. Conform aceleiași Ordonanțe din 1945, a fost legiferată prezumția de iresponsabilitate a minorului pînă la împlinirea vârstei de 18 ani. Referitor la minorii de 13 ani, prezumția are un caracter absolut, prin urmare, nu poate fi înlăturată prin nici un mijloc de probă. Față de acești minori pot fi luate măsuri educative (asistență, supraveghere, educație), iar în caz de contravenție ei pot fi doar muștrați de “tribunalul de poliție”. În 1975 în Franța este adoptată Legea conform căreia minorul care nu a împlinit 16 ani poate fi “pus sub protecție judiciară” pe o durată de cel mult 5 ani, adică pînă la vârsta care corespundea în trecut majoratului civil. În mod excepțional, minorii între 13 și 18 ani pot fi condamnați la o pedeapsă cu închisoarea dacă trăsăturile lor de personalitate fac necesară aplicarea unei asemenea sancțiuni ori dacă se sustrag în mod sistematic de la executarea unei măsuri de reeducare. În acest ultim caz se aplică în mod obișnuit o suspendare condiționată a executării pedepsei cu punerea la încercare și se dispune trimiterea minorului într-un “centru de găzduire” pentru supravegherea conduitei sale în perioada de încercare. În cazul contravențiilor, minorul nu poate fi condamnat decât la o amendă, care nu poate fi înlocuită, în caz

de neexecutare, cu închisoarea. În cazul contravențiilor de clasa a V-a (al delictelor și crimelor), minorul de 13-18 ani poate fi pedepsit cu închisoarea, beneficiind de o reducere la ½ a duratei prevăzute pentru infracțiunea dată. Reducerea pedepsei are un caracter de principiu, deoarece judecătorul are dreptul ca, printr-o hotărîre special motivată și în cazuri de excepție, să aplice minorului între 16 și 18 ani aceeași pedeapsă ca și cea prevăzută pentru infractorii majori.

În funcție de gravitatea faptei săvârșite și de felul pedepsei prevăzute de lege, regimul sancționator se prezintă astfel:

- în cazul crimelor pedepsite cu moartea (pedeapsa cu moartea fiind abolită prin Legea din 9 octombrie 1981), cu reclusiunea criminală sau cu detenția pe viață, pedepsele pentru minori sunt înlocuite cu închisoarea de la 10 la 20 de ani;

- în cazul infracțiunilor sancționate cu reclusiune sau detenție de la 10 la 20 de ani ori de la 5 la 10 ani, pedeapsa pentru minori o constituie privarea de libertate executată în penitenciar pe o durată care nu poate depăși $\frac{1}{2}$ din termenul maxim prevăzut de lege pentru infractorii majori. Atenționăm că nu este vorba despre un sistem derivat al pedepselor pentru minori, deoarece în cazul aplicării circumstanțelor atenuante instanța trebuie să ia în considerare pedeapsa aplicabilă infractorului major, pentru ca ulterior să opereze reducerea la $\frac{1}{2}$ a termenului prevăzut pentru delincventul minor;

- în cazul infracțiunilor sancționate cu alte pedepse, acestea sunt înlocuite cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani; dacă minorul a săvârșit un delict corecțional sau o contravenție din cele prevăzute de clasa a V-a, durata pedepsei pentru minori nu poate depăși $\frac{1}{2}$ din cea care i s-ar fi aplicat unui infractor major.

În cazul considerat ca fiind situație de excepție, în care un minor este acționat cu o pedeapsă de jurisdicția competentă (Curtea cu juri sau tribunalul pentru minori), instanța poate pronunța suspendarea executării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei cu punerea la încercare, iar din 1983 minorul între 16 și 18 ani poate fi condamnat la prestarea muncii de interes general în beneficiul unei instituții publice sau al unei asociații cu scop de binefacere, dar nu mai mult de 120

de ore, ce urmează a fi efectuate în maximum un an de la pronunțare. Oricare însă ar fi pedeapsa aplicată minorului, ea poate fi completată cu măsura "libertății supravegheate" sau cu o măsură de siguranță.

Delincvenții minori sunt de competența unei jurisdicții speciale, cu excepția celor care au comis anumite contravenții încadrate în clasa a IV-a și care sunt de competența instanțelor de drept comun. Jurisdicția specială este formată din judecătorul de minori, tribunalul pentru minori, Camera specială a Curții de Apel și Curtea de Juri pentru minori.

1. Judecătorul pentru minori este ales dintre judecătorii de la tribunalul unde își are sediul și tribunalul pentru minori și este delegat în această funcție pe o durată determinată (3 ani), după o pregătire specială într-un centru de formare profesională al Ministerului Justiției, acesta fiind competent să judece contravențiile de clasa a V-a, precum și delincvențele, cu excepția celor comise împreună cu majorii și îndreptate contra siguranței statului. Judecătorul pentru minori efectuează și cercetarea penală, în acest caz fiind în drept să pronunțe numai o măsură educativă sau de supraveghere, care însă nu constă în internarea sau trimiterea minorului într-o instituție publică sau privată de libertate supravegheată. În celelalte cazuri, dosarul urmează a fi trimis în fața tribunalului pentru minori.

2. Tribunalul pentru minori constituie o instanță compusă din judecătorul pentru minori și doi asesori desemnați pe o perioadă determinată de Ministerul Justiției, la propunerea președintelui Curții de Apel. Asesorii urmează a fi aleși dintre persoanele care nu depășesc vârsta de 30 de ani și care s-au remarcat prin interesul pe care-l manifestă pentru problemele copilăriei și adolescenței. Tribunalul este competent să judece anumite contravenții, precum și toate delictele (cu excepția celor contra siguranței statului împreună cu majorii) și chiar crimele săvârșite de

minori între 13 și 16 ani. Spre deosebire de judecătorul pentru minori, tribunalul pentru minori este competent să aplice orice măsură educativă și de supraveghere sau o pedeapsă privativă de libertate redusă, conform criteriului arătat.

3. Hotărârile judecătorului și ale tribunalului pentru minori pot fi atacate în fața Camerei Speciale a Curții de Apel compusă din trei magistrați, dintre care unul are calitatea de delegat cu ocrotirea copiilor și adolescenților.

4. Curtea de Juri pentru minori a fost înființată conform legii din 1951 și este compusă dintr-un magistrat de la Curtea de Apel, căruia îi revine rolul de președinte, din doi asesori aleși dintre judecătorii de minori și din 9 jurați desemnați dintre simplii cetățeni, prin tragere la sorți. Curtea de Juri este competentă să judece numai crimele comise de minorii cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani, cu excepția crimelor contra siguranței statului, pentru care este competentă Curtea de Siguranță a Statului.

În dreptul penal român categoriile de subiecți se divizează în subiecți activi și subiecți pasivi. Aceasta se deosebește de dreptul penal al Republicii Moldova, unde subiectului pasiv îi corespunde noțiunea de victimă.

Subiectul activ este persoana care săvârșește infracțiunea în mod nemijlocit. Subiectul trebuie să fie persoană fizică și să îndeplinească cumulative următoarele condiții:

- să aibă vârsta minimă cerută de lege (peste 14 ani);
- să fie responsabil;
- să aibă libertate de decizie și acțiune.

Nu răspunde penal minorul care a împlinit 14 ani, precum și minorul între 14 și 16 ani, care în momentul săvârșirii infracțiunii a acționat fără discernământ. Până la 14 ani lipsa discernământului este o prezumție absolută, iar între 14-16 ani este o prezumție relativă, urmînd a fi stabilită printr-o expertiză medicală. Minorul beneficiază de un regim special al sancțiunilor penale: limitelor pedepselor se reduce la jumătate; nu i se pot aplica pedepse complementare.

Regimul penal al minorului este prevăzut în titlul IV al CP al României, denumit "Minoritatea", fiind modificat prin Decretul nr. 218/1977, care abroga implicit sistemul de sancționare a infractorilor minori prevăzut de CP adoptat la 21.06.1968. Prin Legea nr. 104/1992 a fost abrogat Decretul nr. 218/1977 și a reintrat în vigoare Titlul IV al Părții generale a CP cu unele modificări.

În opinia noastră, prezintă interes, sub aspect comparativ, prevederile CP al României de la 1936, care au determinat înăsprirea represiei nu numai în schimbarea prin legea din 24.09.1938 a intervalului de vîrstă al minorității penale de la 14 ani la 12-18, deși vârsta majoratului civil a rămas nemodificată (21 ani), ci au afectat și alte dispoziții referitoare la profilaxia și combaterea delincvenței juvenile prin mijloace de drept penal. Astfel, prin aceeași lege a fost prevăzută posibilitatea ca, în cazul minorilor fără discernământ care au săvârșit fapta în stare de ebrietate, părinții acestora să fie pedepsiți contravențional, fiind considerați infractori. De asemenea, printr-o completare adusă art.114 Cod penal la 7.10.1939, minorul de 15 ani împliniți care săvârșea o infracțiune ce "interesa ordinea publică sau siguranța interioară sau exterioară a statului" era pedepsit ca și majorul.

Modificarea din 24.09.1938 a redus de la 16 la 15 ani vîrsta de la care minorul putea fi sancționat în cazul unei fapte calificate drept crimă cu pedeapsă de maximum 10 ani. Începînd cu 7.10.1939, minorul de la 12 la 15 ani care săvârșea cu discernământ un atentat contra Suveranului, familiei regale, șefilor statelor

străine și demnitarilor statului, din motive care prevedeau exercitarea funcțiilor încredințate acestor persoane, sau săvârșea o tîlhărie cu omor sau un asasinat politic era pedepsit cu închisoare corecțională de la 5 la 20 de ani. Ca urmare a modificărilor intervenite prin legea din 26.01.1939, competența instanțelor pentru minori (care pînă la acel moment judecau crimele, delictele și contravențiile comise de minori în vîrsta de pînă la 19 ani) a fost restrînsă numai la minorii infractori sub 15 ani, urmînd ca cei care au depășit această vîrstă să fie judecați de instanțele ordinare de drept comun.

Prin urmare, drept element novator al legislației penale din 1969 îl constituie scoaterea minorului care nu a împlinit vârsta de 14 ani și a celui care a acționat fără discernământ de sub incidența legii penale.

În conformitate cu art. 114 al CP al României, față de minorul care răspunde penal se poate lua o măsură educativă ori i se poate aplica o pedeapsă. La alegerea sancțiunii se ține seama de gravitatea faptei săvârșite, de starea fizică, de dezvoltarea intelectuală și morală, de comportarea lui, de condițiile în care a fost crescut și în care a trăit și de orice alte elemente de natură să caracterizeze persoana minorului.

Pedeapsa se aplică numai dacă se apreciază că luarea unei măsuri educative nu este suficientă pentru îndreptarea minorului.

Articolul 139 al Codului penal din 1936 obligă instanța de a dispune culegerea informațiilor despre starea morală a minorului, precum și despre condițiile în care acesta a crescut și a trăit. Aceeași dispoziție este preluată de art. 482 al Codului de procedură penală din 1969 sub denumirea “Obligativitatea efectuării anchetei sociale”, subordonând-o exclusiv scopului individualizării judiciare a măsurii educative sau a pedepsei.

Sistemul sancționar, prevăzut pentru minorii infractori în legislația penală din 1969, stipulează divizarea acestuia în sancțiuni de drept penal (măsuri educative) și sancțiuni penale (pedepse).

Legislația penală actuală consideră măsurile educative drept principala modalitate de reacție socială față de minorul infractor, pedepsele constituind doar o formă subsidiară, condiționată de aprecierea dată de instanța de judecată că luarea unei măsuri educative “nu este suficientă pentru îndreptarea minorului”.

Așadar, conform art.115 CP, față de minori se pot lua următoarele măsuri educative:

- a) mustrarea;
- b) libertatea sub supraveghere;
- c) libertatea sub supraveghere severă;
- d) internarea într-un centru de reeducare;
- e) internarea într-o instituție medical-educativă.

Menționăm că, sub aspect comparativ, libertatea sub supraveghere severă era lipsă în vechiul Cod Penal.

A. Mustrarea, conform art.116 CP, constă în “dojenirea minorului, în explicarea gravității faptei săvârșite, în sfătuirea minorului de a se purta în așa fel încât să dea dovadă de îndreptare, atrăgându-i-se totodată atenția că dacă va săvârși din nou o infracțiune, se va lua față de el o măsură mai severă sau i se va aplica o pedeapsă.

B. Libertatea sub supraveghere (art.117 CP) ca măsură educativă a libertății sub supraveghere constă în lăsarea minorului în libertate pe timp de un an, sub supravegherea părinților săi, a celui care l-a adoptat sau a tutorelui. Dacă aceștia nu pot asigura supravegherea în condiții satisfăcătoare, instanța dispune încredințarea minorului, pe același interval de timp, unei persoane de încredere, de preferință unei rude apropiate, la cererea acesteia.

C. Libertatea sub supraveghere severă (art.118 CP).

Menționăm că această măsură de pedeapsă aplicată minorului este o noutate pentru Codul Penal Român din 2005. Astfel, măsura educativă a libertății sub supraveghere severă constă în lăsarea minorului în libertate pe o perioadă între un an și trei ani, sub supravegherea unei instituții legal însărcinate cu supravegherea minorului sau a serviciilor de reintegrare socială și supraveghere.

Supravegherea poate consta în includerea minorului în programe de reintegrare socială, precum și în acordarea de asistență și consiliere. Pe durata supravegherii severe, instanța poate să impună minorului respectarea uneia sau mai multora dintre obligațiile prevăzute de art.17 alin. 3.

Dacă minorul a devenit major la data judecării, se dispune, în locul măsurii educative a libertății sub supraveghere severă, o amendă sub forma zilelor-amendă între 15 și 30 de zile, fiecare zi fiind socotită între 50 mii și 300 mii lei sau munca în folosul comunității pe o perioadă între 100 și 200 de ore. Aceasta deoarece, odată ce se află în libertate și atinge majoratul se prezumă că ar putea să-și plătească singur datoria, astfel resimțind mai bine efectul de constrângere al pedpsei, iar reeducarea lui devine mai ușoară.

D. Măsura educativă a internării într-un centru de reeducare (art.119 CP) se ia în scopul reeducării minorului, căruia i se asigură posibilitatea de a primi educația necesară și o pregătire profesională potrivit aptitudinilor sale.

Măsura educativă a internării într-un centru de reeducare se dispune cu privire la minorul care, în raport cu gravitatea faptei săvârșite și cu nevoile de reeducare, are posibilitatea de a se îndrepta fără a i se aplica o pedeapsă. În timpul internării minorului i se asigură posibilitatea de a primi educația necesară și o pregătire într-un domeniu oarecare.

Măsura se va lua pe timp nedeterminat, însă nu poate dura decât pînă la împlinirea vârstei de 18 ani. În mod excepțional, măsura educativă a internării poate dura pînă la împlinirea vârstei de 20 de ani, dacă minorul a comis fapta la o dată apropiată de 18 ani sau dacă gravitatea faptei săvârșite, nevoile de reeducare a minorului și necesitatea continuității procesului său de pregătire justifică aceasta.

De menționat că din cercetările criminologice efectuate în unele state europene, inclusiv în România, rezultă în mod evident că minorii care au fost supuși unei măsuri de reeducare într-o instituție specializată sunt mult mai puțin expuși să comită o nouă infracțiune după expirarea măsurii educative decât minorii care au executat o pedeapsă privativă de libertate în regim penitenciar.

E. Măsura internării într-o instituție medical-educativă (art.120 CP al României) se ia față de minorul care, din cauza stării sale fizice sau psihice, are nevoie de un tratament medical și de un regim special de educație.

Asemenea măsurii educative a internării într-un centru de reeducare, internarea într-o instituție medical-educativă reprezintă o măsură privativă de libertate, care se ia pe timp nedeterminat și poate dura doar pînă la împlinirea vârstei de 18 ani. Măsura poate fi ridicată și înainte de împlinirea vârstei de 18 ani, dacă a dispărut cauza care a impus luarea acesteia. Disponind ridicarea măsurii, instanța poate să ia față de minor măsura internării într-un centru de reeducare.

Codul Penal al României din 2005 a fost completat cu o dispoziție nouă, conform căreia, dacă minorul a devenit major la data judecării, se poate dispune internarea într-o instituție medical-educativă pînă la împlinirea vârstei de 20 de ani sau în locul măsurii educative a internării într-o instituție medical-educativă se poate dispune obligarea la tratament medical și amenda sub forma zilelor-amendă între 10 și 20 de zile, fiecare zi fiind socotită între 50 mii și 200 mii lei sau munca în folosul comunității pe o perioadă între 50 și 150 de ore.

Pedepsele aplicate minorului se execută în regimul prevăzut în Legea pentru executarea pedepselor.

Pedepsele complementare nu se aplică minorului.

Condamnările pronunțate pentru faptele săvârșite în timpul minorității nu atrag incapacități sau decăderi.

Conform noului Cod Penal al României din 2005, față de minori nu este aplicată amenda drept o măsură alternativă la pedeapsa închisorii.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate minorului este prevăzută de art.124 CP al României. Astfel, în cazul suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate minorului, termenul de încercare se compune din durata pedepsei închisorii la care se adaugă un interval de timp de la 6 luni la 2 ani, stabilit de instanță. Dacă pedeapsa aplicată constă în zile-amendă, termenul de

încercare este de 6 luni.

Pe durata termenului de încercare, dar până la împlinirea vârstei de 18 ani, instanța poate dispune încredințarea supravegherii minorului unei persoane din cele arătate în art.117 ori unei instituții legal însărcinate cu supravegherea minorilor sau serviciului de reintegrare socială și supraveghere. Totodată, instanța poate stabili pentru minori una sau mai multe obligații prevăzute la alin. 3, art. 117, iar după împlinirea vârstei de 18 ani, instanța poate să-l oblige pe minor să respecte măsurile de supraveghere ori obligațiile prevăzute de art.103 și art.107.

Sustragerea minorului de la îndeplinirea obligațiilor prevăzute în art. 117 alin. 3, art. 103 și art. 107 poate atrage revocarea suspendării condiționate potrivit art.104 alin. 2 și art. 107 alin. 2.

În cazul neîndeplinirii măsurilor de supraveghere ori a obligațiilor stabilite de instanță, potrivit art.103, se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 104 alin.2. Art. 125 CP al României prevede suspendarea executării pedepsei sub supraveghere aplicată minorului. În cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere aplicate minorului, termenul de încercare se compune din durata pedepsei cu închisoarea, la care se adaugă un interval de timp de la un an la 3 ani, stabilit de instanță. Pe durata termenului de încercare, instanța poate dispune luarea vreunora din măsurile prevăzute în art.124 alin. 2.

Renunțarea la pedeapsa aplicabilă minorului este prevăzută de art. 126 CP al României conform căruia, în cazul infracțiunilor sancționate cu pedeapsa închisorii sau cu pedeapsa închisorii stricte de cel mult 2 ani, instanța poate să nu aplice nici o pedeapsă minorului care nu a avut antecedente penale, a acoperit prejudiciul cauzat și a dat dovezi temeinice că se poate îndrepta chiar fără aplicarea unei pedepse.

Conform art. 127 CP al României, “Amânarea aplicării pedepsei minorului” în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa închisorii sau a închisorii stricte de cel mult 5 ani, instanța, după stabilirea pedepsei, poate să amâne aplicarea acesteia, dacă minorul nu are antecedente penale, a acoperit prejudiciul cauzat sau dovedește că are posibilitatea de a-l acoperi și după săvârșirea faptei a dat dovezi temeinice că se poate îndrepta chiar fără aplicarea pedepsei.

În cazul în care instanța amână aplicarea pedepsei, aceasta fixează în cuprinsul hotărârii data la care urmează să se pronunțe asupra pedepsei, care nu poate depăși doi ani în momentul pronunțării hotărârii. Intervalul de timp dintre momentul pronunțării hotărârii și data fixată de instanță constituie perioada de probă pentru minor.

În perioada de probă, dar până la împlinirea vârstei de 18 ani, instanța poate dispune încredințarea minorului unei persoane din cele arătate la art.117 ori unei instituții legal însărcinate cu supravegherea minorului sau serviciului de reintegrare socială și supraveghere, putând să dispună totodată pentru minor unele din obligațiile prevăzute în art.117 alin. 3.

Dacă minorul a avut o conduită corespunzătoare în perioada de probă, instanța poate să nu aplice nici o pedeapsă, iar dacă minorul nu a avut o conduită corespunzătoare, instanța poate fie să amâne încă o dată pentru același termen aplicarea pedepsei, fie să aplice pedeapsa în limitele prevăzute de lege.

În dreptul penal al Rusiei subiect al infracțiunii poate fi numai persoana responsabilă. În legislația penală responsabilitatea nu este definită, dar ea rezultă din interpretarea logică a noțiunii de iresponsabilitate.

În art. 20 din CP al Federației Ruse se prevede vârsta de la care subiectul este supus răspunderii penale, totodată indicându-se două limite de vârstă: generală- atingerea vârstei de 16 ani, și specială- atingerea vârstei de 14 ani.

În art. 20 alin. 2 CP al Federației Ruse sunt enumerate categoriile de infracțiuni pentru care subiectul va fi supus răspunderii penale de la vârsta de 14 ani.

Aceste infracțiuni sunt grupate în trei grupe: a) infracțiuni grave asupra persoanei: omorul intenționat și vătămările corporale grave și medii intenționate (art. 105, 111, 112), răpirea de persoane (art.126), violul și acțiunile violente cu

caracter sexual (art. 131,132); b) majoritatea infracțiunilor contra proprietății: furtul, tâlhăria, jaful, escrocheria, întarea ilegală în posesia automobilelor fără scopul de a le comite furt, distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor cu circumstanțe agravante (art. 158, 161, 162, 163, 166, 167); c) câteva infracțiuni contra securității publice: terorismul, luarea de ostateci, huliganism cu circumstanțe agravante, vandalism, furt de arme, muniții, substanțe explozibile și substanțe narcotice, deteriorarea transporturilor și căilor de comunicație (art.205, 206, 207, 213, 214, 226, 229, 267). Această listă este exhaustivă. În textul legii sunt indicate numerele articolelor în baza cărora se califică infracțiunile date, ceea ce exclude posibilitatea liberului arbitru.

Conform secțiunii a V-a a CP al Federației Ruse, “Răspunderea penală a minorilor”, capitolul XIV vizează particularitățile răspunderii penale și ale pedepselor aplicate minorilor.

Art. 87 “Răspunderea penală a minorilor”:

Alin. 1. Minor este considerată persoana care la momentul săvârșirii infracțiunii a împlinit 14 ani, dar nu a împlinit 18 ani;

Alin. 2. Minorilor ce au săvârșit infracțiunea le poate fi aplicată pedeapsa penală sau măsuri cu caracter educativ.

Art. 88 “Tipurile pedepselor aplicate minorilor”:

Alin. 1. Față de minori pot fi aplicate următoarele pedepse:

- a) amendă;
- b) interdicția de a practica o anumită activitate;
- c) lucrări obligatorii;
- d) arestul;
- d) privarea de libertate pe o anumită perioadă.

Art. 89 “Stabilirea pedepsei minorului”:

Alin. 1. În vederea stabilirii pedepsei minorului urmează a fi luate în calcul condițiile de viață și de educare a acestuia, nivelul dezvoltării intelectuale, alte trăsături ale personalității, precum și influența asupra sa a celor vârstnici.

Alin. 2. Vârsta minimă ca circumstanță atenuantă este luată în cumul cu alte circumstanțe agravante și atenuante.

Art. 90 “Aplicarea măsurilor obligatorii cu caracter educativ”:

Alin. 1. Minorul care pentru prima dată a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi eliberat de răspundere penală dacă se constată că este posibilă corijarea lui datorită aplicării măsurilor obligatorii cu caracter educativ.

Alin. 2. Minorului îi pot fi aplicate următoarele măsuri obligatorii cu caracter educativ:

- a) preîntâmpinarea;
- b) transmiterea sub supravegherea părinților, a persoanelor ce îi înlocuiesc sau a unui organ de stat specializat;
- c) obligarea acestuia de a înlătura dauna pricinuită;
- d) limitarea timpului liber și stabilirea unor cerințe speciale referitor la comportamentul minorului.

Alin. 3. Minorului îi pot fi aplicate concomitent câteva măsuri cu caracter educativ, a căror durată este stabilită de organele ce le numesc.

Alin. 4. În caz de neexecutare sistematică de către minor a măsurilor cu caracter educativ, acestea urmează a fi anulate, iar materialele urmează a fi transmise pentru atragerea minorului la răspundere penală.

Art. 91 “Conținutul măsurilor obligatorii cu caracter educativ”:

Alin. 1. Preîntâmpinarea constă în explicarea dată minorului privind paguba adusă prin acțiunile sale și consecințele săvârșirii repetate prevăzute de actualul cod.

Alin. 2. Transmiterea minorului sub supravegherea părinților sau a persoanelor ce îi înlocuiesc constă în obligativitatea acestora de a ține sub control comportamentul minorilor.

Alin. 3. Obligarea minorului de a înlătura dauna pricinuită este aplicată având în vedere proprietatea acestuia și capacitatea de a lucra.

Alin. 4. Limitarea timpului liber a minorului vizează interdicția de a vizita anumite localuri, posibilitatea de a merge în alte localități fără permisiunea organului de stat specializat.⁷⁸ O măsură foarte binevenită, deoarece anume în timpul liber, neavînd o ocupație serioasă și aflîndu-se sub influența altor personae, atît minore cît și adulte, acesta este mai dispus la săvîrșirea de infracțiuni.

Art. 92 “Liberarea de răspundere a minorului”:

Alin. 1. Minorul condamnat pentru infracțiuni ușoare sau mai puțin grave poate fi liberat de răspundere penală cu aplicarea măsurilor obligatorii cu caracter educativ, prevăzute în art. 90.

Alin. 2. Minorul condamnat pentru infracțiuni mai puțin grave poate fi liberat de pedeapsă, dacă se va constata că scopul pedepsei poate fi atins prin internarea acestuia într-o instituție educativ-curativă pentru minori. Totodată, perioada internării într-o asemenea instituție nu poate depăși termenul pedepsei stabilit pentru infracțiunea săvîrșită.

Alin. 3. Aflarea în instituția respectivă poate fi încetată pînă la expirarea termenului prevăzut de alin. 2 al articolului respectiv, dacă va exista hotărîrea organului de stat specializat, conform căreia minorul, pentru a se corija, nu mai are nevoie de o asemenea măsură. Prelungirea termenului de aflare într-o astfel de instituție după expirarea termenului stabilit este posibilă doar în cazul în care se cere finalizarea studiilor.

Art. 93 “Liberarea condiționată înainte de termen”:

Liberarea condiționată înainte de termen poate fi aplicată persoanelor ce au săvîrșit infracțiuni la vîrsta minoră și au fost condamnate la pedeapsa privativă sau la lucrări corecționale după ispășirea:

- a cel puțin 1/3 din pedeapsa stabilită de instanță pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă;
- a cel puțin 1/2 din pedeapsa stabilită de instanță pentru o infracțiune gravă;
- a cel puțin 2/3 din pedeapsa stabilită de instanță pentru o infracțiune deosebit de gravă.

Art. 94 “Termenul de prescripție”:

Termenul de prescripție în cazul liberării minorilor de pedeapsă penală este micșorat în jumătate.

Art. 95 “Stingerea antecedentelor”:

Pentru persoanele care au săvîrșit infracțiunea pînă la atingerea vîrstei de 18 ani stingerea antecedentelor are loc astfel:

- un an după ispășirea privațiunii de libertate pentru infracțiuni ușoare sau mai puțin grave;
- trei ani pentru infracțiuni grave și excepțional de grave.

Art. 96 “Aplicarea prevederilor actualului capitol față de persoanele cu vîrsta cuprinsă între 18 și 20 de ani”:

În cazuri excepționale, avînd în vedere caracterul acțiunii săvîrșite, precum și personalitatea infractorului, instanța poate să aplice prevederile capitolului respectiv față de persoanele cu vîrsta de 18-20 de ani, cu excepția internării acestora în instituții cu caracter educativ sau curativ-educativ, precum și în coloniile de educare a minorului.

Decizia legiuitorului rus de a introduce în Codul Penal un capitol aparte cu privire la minori este una binevenită, și ar putea fi implementată și la noi în țară.

Aceste soluții legislative de ocrotire a minorului infractor, din statele sus enumerate, pot fi de un real folos în procesul de reformă legislativă a Republicii Moldova, cu atît mai mult cu cît ele sunt în concordanță cu documentele internaționale din domeniul delincvenței juvenile.

2. Tratatul penal al minorilor în sistemul de drept anglo-saxon.

Spre deosebire de țările familiei romano-germanice, unde izvorul principal al dreptului este legea, în țările familiei anglo-saxone ca izvor de bază al dreptului servește norma emisă de către judecători și exprimate în precedente judiciare. Indiferent de toate încercările de codificare (Bentham ș.a.), în dreptul comun englez, completat și perfecționat cu legile “dreptului de echitate”, rămâne un drept de precedent, creat de judecătorie. Acest fapt nu exclude creșterea rolului dreptului statutar(legislativ).

Țara în care s-a născut și s-a dezvoltat familia de drept anglo-saxon este Anglia. Ulterior acesta a fost preluat de S.U.A. și transformat în unul independent. Acesta se aplică pe tot teritoriul S.U.A. cu unele excepții. Printre țările sistemul de drept al cărora face parte din această familie sunt și Australia, Canada, Noua Zeelandă etc.

Regimul juridic al minorului delincvent în Anglia evidențiază particularități care țin de însuși specificul sistemului de drept englez bazat pe tradiție. Caracteristic dreptului penal englez, în privința faptelor comise de minori, a fost de-a lungul timpului severitatea excesivă. Până în secolul al XIX-lea, peste 200 de infracțiuni se pedepseau cu moartea, iar minorii erau socotiți, după vârsta de 8 ani, infractori adulți. Minorii infractori erau trimiși la aceleași închisori, înainte de proces, judecați de aceleași instanțe și condamnați la aceleași pedepse, inclusiv moartea, deportarea sau închisoarea ca și adulții. Dezvoltarea ulterioară a unui sistem judiciar, separat pentru minori, în Anglia, a constituit un răspuns la amenințarea pe care o reprezenta delincvența juvenilă față de ordinea stabilită în stat, în condițiile în care jurații refuzau să-i mai condamne din cauza pedepselor prea dure pe care ei ar fi trebuit să le suporte. Nu întâmplător probațiunea ca practică a instanțelor de a menține pe inculpat condamnat sub supraveghere și sub influența comunității, apare în jurisprudența curților engleze încă de la începutul secolului al XVIII-lea. În prezent în cadrul Ministerului de Interne de care aparține sistemul penitenciar, există un sistem al probațiunii cu oficii în toată Anglia. Printre obiectivele oficiilor de probațiune și colaborarea cu personalul din închisori unde sunt întemnițați minori, colaborarea cu Casele pentru minori.

Este de menționat și faptul că în închisorile engleze de mai mult de 200 de ani sunt prezenți preoții, care se implică în reeducarea infractorilor, deoarece infracțiunea este considerată mai întâi ca o problemă morală.

Regimul diferențiat pentru minori a fost introdus prin Legea din 1908 în baza căreia au fost înființate tribunale separate pentru minori care au și atribuții în vederea ocrotirii copilului. Mai târziu în componența tuturor tribunalelor au fost incluși ofițerii de probațiune. Acest sistem a fost reformat în 1969 printr-o nouă lege care a restrâns atribuțiile tribunalelor, acestea putând pronunța numai sancțiuni neprivative de libertate. Ca rezultat minorii puteau fi achitați, condiționat ori nu, sau să li se aplice amendă. Un minor care a săvârșit o infracțiune pentru care un adult se pedepsea cu închisoare, putea să fie obligat să petreacă 24 de ore într-un centru de reeducare, cîte două, trei ore la sfîrșit de săptămîină sau să fie plasat sub supravegherea unei personae. Ca excepție tribunalele puteau aplica pedepse privative de libertate care se ispășeau în centre de detenție sau în case de reeducare.

În 1974 a avut loc perfecționarea acestui sistem prin reglementarea serviciului în folosul comunității. În cadrul acestui program , minorii participau la activități de tîmplărie, pictură,

grădinarie, întreținerea cluburilor pentru tineret, acordarea de ajutor la spitale etc. Aceste măsuri au intrat ulterior în legislația și practica altor state din Europa.

O nouă măsură este „tratamentul intermediar”, care se situează între libertatea supravegheată și plasamentul într-o instituție și implică programe adoptate la diverse categorii de minori și tineri delincvenți (de exemplu, programe pentru infractori primar, pentru recidiviști etc.); ele cuprind o multitudine de activități care urmează să se desfășoare în centrele unde minorii sunt chemați să-și petreacă ziua; anumiți minori puteau fi obligați să-și petreacă aici sfârșitul săptămânii.

La evitarea, pe cât posibil, de către minorii infractori a instanței de judecată contribuie și „Birourile de legătură pentru tineret”, care au în componența lor un ofițer de probțiune, un ofițer de poliție, un lucrător social și, adeseori, un reprezentant al învățământului școlar. Aceștia se întâlnesc, zilnic sau săptămânal, ocazie cu care evaluează gravitatea fiecăreia dintre faptele săvârșite de minori (ori tineri) în ziua respectivă sau într-o săptămână și decid asupra măsurii educative corespunzătoare.

În favoarea aplicării sancțiunilor neprivative de libertate minorului delincvent se pronunță și Criminal Justice Act, din 1982, care stabilește principiul că o sentință cu privațiunea de libertate a minorului va fi posibilă numai în cazul în care alte forme de sancționare nu ar da rezultate sau din motive de protejare a societății în cazul unor infracțiuni grave.

Dreptul penal englez prin Legea din 1982 privind justiția penală conține principii generale de comportare cu infractorii tineri, indicând în Titlul 1 pedepsele aplicabile pentru aceștia. Conform acestor principii, judecata nu poate stabili pedeapsa cu închisoarea persoanei care n-a atins vârsta de 21 de ani la momentul săvârșirii infracțiunii.

Vârsta răspunderii penale în Anglia este de 10 ani la momentul săvârșirii infracțiunii.

Alături de aceste măsuri continuie să se aplice și pedeapsa cu închisoarea, față de minorii care au săvârșit infracțiuni grave sau deosebit de grave. Dacă persoana care nu a atins vârsta de 21 de ani a fost declarată vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, judecata poate emite o hotărâre privind plasarea ei într-un centru preventiv sau trimiterea în închisoare pentru tineri pe un termen stabilit sau îi poate

aplica detențiunea pe viață, în cazul în care nu există o altă cale de corectare a acestuia. Prevedere asemănătoare cu cele ale legii penale ruse, închisoarea pentru tineri fiind o măsură necesară în această situație.

În sistemul instituțiilor de executare a sancțiunilor de către delincvenții minori, un loc aparte îl ocupă „casele pentru minori”. Aceste instituții au mai mult un caracter de protecție socială decât represiv. Aici se internează minorii între 13-17 ani care au comis infracțiuni grave, iar după 3-6 luni sunt transferați la locul unde își vor executa pedeapsa. Minorii cu vârsta sub 13 ani sunt internați aici doar cu ordin special, iar cei care depășesc 17 ani se trimit în penitenciare-școli, iar mai apoi în internate educative. Tratamentul mai implică un program de muncă de 40 ore pe săptămână și pregătirea într-o meserie.

Situația e puțin alta în Australia. Constituția CP Federal al Australiei a debutat cu adoptarea Constituției Federale din 1900, în care a fost declarată prioritatea legislației federale asupra legislației statelor (art.109). Constituția din 1900 declară prioritare principiile și aspectele dreptului internațional.

Reforma penală a Australiei începe odată cu adoptarea Legii privind pedepsirea infractorilor (Punishment of offenders Act) din 1901, Legea cu privire la justiție (Judiciary Act) și Legea despre extradare (Extradition Act) din 1903. În următoarele decenii, la nivel federal, a fost efectuată reforma juridico-penală ce avea drept scop consolidarea și unificarea legislației penale și, în acest context, menționăm adoptarea, în 1904, a Legii vizând infracțiunile federale. Din punct de vedere formal, acest act consolidat, alcătuit din 8 capitole și 91 de articole, nu era divizat în partea generală

și partea specială.

Referitor la problema supusă studiului, art. 7.1, cap. 7, partea 2.3, "Circumstanțele ce exclude răspunderea penală", dispune că "nu sunt pasibile de răspundere penală persoanele care la momentul săvârșirii infracțiunii n-au atins vârsta de 10 ani".

Copilul ce a atins vârsta de 10 ani, dar nu a împlinit 14 ani, poate fi tras la răspundere penală, dacă este conștient de ilegalitatea comportamentului său (alin.1 art. 7.2). Întrebarea ce vizează conștientizarea de către copil a ilegalității comportamentului său este examinată doar de organele de anchetă (alin. 2 art.7.2).

Considerăm că vârsta de 10 ani stabilită de Codul Penal al Australiei este prea timpurie pentru răspunderea penală, avînd în vedere că la această vîrstă minorul nu este pe deplin conștient de consecințele faptelor sale.

Conform dreptului penal al S.U.A., subiect al infracțiunii poate fi atît persoana fizică cît și persoana juridică.

Vîrsta subiectului în unele Coduri Penale nu este stabilită, această problemă rămînînd la discreția judecătorului în fiecare caz aparte. Codul Penal al New York-ului prevede regula generală, conform căreia persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă n-a împlinit vârsta de 16 ani. Pentru săvîrșirea omorului agravat, persoana poate fi trasă la răspundere la vârsta de 13 ani, iar pentru omorul simplu, viol, furt – de la 14 ani.

În ultimii ani în S.U.A. acțiunile de decriminalizare a faptelor comise de minori, tind să fie înlocuite cu procedurile de recriminalizare, în așa fel ca delincvenții minori care au comis delicate grave să primească un tratament similar adulților. Toate acestea se efectuează deoarece măsurile luate anterior nu au dat roade, dar, din contra, problema delincvenței juvenile a devenit și mai acută. Aceasta pare în prezent direcția prioritară spre care merge sistemul justiției americane. Ca urmare a acestor schimbări orientate în direcția recriminalizării, reformarea sistemului justiției pentru tineri a devenit o prioritate pentru Statele Unite, vechiul principiu al apărării, cu prioritate, a intereselor copilului a fost înlocuit. Între anii 1992-1995, 41 de state americane au modificat procedurile legale, pentru a permite tribunalelor să-i judece pe minori în cadrul unui regim similar acordat adulților, inclusiv pentru infracțiuni non-violente. La rîndul lor cazierile minorilor nu mai sunt confidențiale, în numeroase state americane fiind permisă difuzarea numelui și adresei minorilor în mass media.

Reprezentanții Comisiei de Justiție Penală din Statele Unite cred, cu convingere, că delincvenții violenți „cronici” trebuie să fie încarcerați atît timp cît este necesr a proteja securitatea publică.

În ultimii ani, cîteva state, au încercat a combina unele unități mici corecționale pentru tinerii violenți, cu programe comunitare pentru delincvenții minori, aceasta a avut un succes notabil. Unele state au închis instituțiile prea mari, în favoarea unor instituții mai mici care oferă programe intensive. Spre exemplu în statul Massachusetts, delincvenții minori nonviolenți sunt incluși în cămine grup și încadrați în programe de supraveghere intensivă, care permite personalului să individualizeze serviciile de tratament.

La fel ca și alte sisteme sociale, sistemul justiției pentru tineri se află în continuu proces de adaptare și schimbare, dovedindu-se flexibil față de modificările produse în domeniul delincvenței juvenile, de la o perioadă la alta. Actuala tendință spre recriminalizarea delincvenței nu este altceva decît o încercare de a răspunde valului de violență în care sunt implicați, în prezent, tinerii americani, crescuți și socializați înt-o cultură a violenței.